

Gedragscode voor faire handelsrelaties tussen aanbieders en kopers in de agro-voedingsketen

2015-2016 Jaarverslag

De representatieve organisaties van de agro-voedingsketen hebben samen het initiatief genomen om een gedragscode op te stellen en te onderschrijven ter ondersteuning van faire relaties tussen aanbieders en kopers. De gedragscode werd formeel ondertekend door de partners op 20 mei 2010. Op 10 juni 2014 werd een aangepaste versie ondertekend om deze in lijn te brengen met de Europese gedragscode, het zogenaamde Supply Chain Initiative.

De gedragscode voorziet dat er jaarlijks op generieke wijze, zonder vermelding van individuele namen, verslag wordt uitgebracht op basis van de input van de betrokken sectororganisaties. Het volgende verslag geeft een overzicht van de toepassing van deze code tijdens het zesde werkingsjaar, van juli 2015 tot juni 2016.

Dit verslag is opgesplitst in de volgende thema's:

- Toetredingen
- Geschillenbeslechting
- Bijsturingen

1. Toetredingen

De aanbevelingen van de gedragscode worden bindend door individuele toetreding van de operatoren.

Ingevolge de erkenning in juni 2014 van de gelijkwaardigheid van de Belgische gedragscode met het Europese Supply Chain Initiative verlopen de toetredingen tot beide niveau's bovendien gelijktijdig.

- Kleine en middelgrote ondernemingen die toetreden tot het Belgisch systeem treden hiermee automatisch ook toe tot het Europese systeem. Het toetredingsformulier, de gehanteerde definitie voor KMO's en de volledige tekst van de Belgische code zijn ter beschikking op de website www.supplychaininitiative.be.
- Grote ondernemingen treden toe via de registratie op het Europese Supply Chain Initiative, zie www.supplychaininitiative.eu. Deze ondernemingen worden hierdoor ook automatisch ondertekenaar van de Belgische code.

In de loop van het werkingsjaar zijn 37 bedrijven uit de voedingsindustrie toegetreden tot de Belgische gedragscode. Dit brengt het totaal aantal toetredingen op 261 ondernemingen waarvan

- 42 bedrijven uit de diervoedersector (BEMEFa)
- 203 bedrijven uit de voedingsindustrie (FEVIA-BABM)
- 16 bedrijven van de distributiesector (COMEOS)

De lijsten van toegetreden bedrijven zijn beschikbaar op de websites van deze sectororganisaties en ook op deze van www.supplychaininitiative.eu. Voor de organisaties ABS, Boerenbond, FWA, UNIZO en UCM geldt de handtekening van de voorzitter voor alle leden.

2. Geschillenbeslechting

De gedragscode, zoals aangepast op 10 juni 2014, voorziet procedures voor individuele en voor geaggregeerde geschillen.

2.1. Individuele geschillen

Bedrijven, die gebruik wensen te maken van de procedure voor individuele geschillen, worden uitgenodigd om redelijkerwijs al het nodige te doen om eerst hun toevlucht te nemen tot de gemakkelijkste, snelste en goedkoopste procedures om hun geschillen op te lossen. De aanklager mag de methode kiezen voor de geschillenbeslechting. De volgende methodes, in opgaande volgorde van complexiteit, traagheid en kost, kunnen overwogen worden:

- Commerciële onderhandeling
- Contractuele opties
- Interne geschillenbeslechting
- Bemiddeling/arbitrage die de toestemming van beide partijen vereisen
- “Jurisdictionele” methodes.

Het Europese Supply Chain Initiative organiseert elk jaar tijdens de maanden september en oktober een enquête over de naleving van de geschillenregeling. De resultaten van de Belgische operatoren worden verwerkt en gebundeld in het jaarlijks verslag over de werking en evolutie van het Supply Chain Initiative. Het meest recente verslag dateert van januari 2016 en is beschikbaar op de website www.supplychaininitiative.eu.

2.2. Geaggregeerde geschillen

De leden van de partner-organisaties die de gedragscode hebben ondertekend kunnen geschillen uit hun dagelijkse praktijk aanhangig maken bij de verantwoordelijke van hun beroepsorganisatie.

De verantwoordelijke van elk van de beroepsorganisaties kan het comité verzoeken om een geschil over een inbreuk op de principes die meerdere van hun leden treft te analyseren. Het comité volgt in haar evaluatie het basisprincipe “pas toe of leg uit” (comply or explain). “Pas toe of leg uit” betekent dat zowel aanbieders als kopers in hun “verklaring van faire relaties tussen aanbieders en kopers” afwijkingen kunnen voorzien op de aanbevelingen van deze code mits toelichting van hun beleid ter zake.

Volgende “geaggregeerde” geschillen zijn aan bod gekomen binnen het comité tijdens het werkingsjaar 2015-2016:

- Verplicht gebruik van promotie-uitstallingen op wieltjes (display dollies) van één aanbieder

Uitleg werd gevraagd aan een winkelketen over de verenigbaarheid van de eis voor gebruik van display dollies geleverd door één bepaalde aanbieder met de inspanningen binnen de ECR-gemeenschap voor een sectorale oplossing met de beste efficiëntie voor alle betrokkenen. Hierop heeft de betrokken winkelketen de verplichting uitgesteld en besprekingen opgestart binnen het ECR-platform voor oplossing via een sectorale aanpak.

- Kost van online platform voor aanlevering van productspecificaties

Uitleg werd gevraagd aan een winkelketen over de hoogte van de bijdrage aangerekend aan leveranciers voor gebruik van een onlineplatform voor aanlevering van productspecificaties. Deze bijdrage was bovendien niet afgesproken bij de originele prijs-negotiaties.

Beslist werd om na de zomervakantie een ad hoc meeting te beleggen tussen vertegenwoordigers van de organisaties van de betrokken partijen.

- Onderbreking van melkophaling

Het comité werd geïnformeerd over een betwisting in de zuivelsector over de onderbreking van melkophaling en herneming tegen verminderde prijs. Deze betwisting is behandeld binnen het kader van het interprofessioneel akkoord voor deze sector tussen de betrokken representatieve organisaties.

3. Bijsturingen

Het Verslag van de Europese Commissie van 29 januari 2016 over oneerlijke handelspraktijken in de voedselvoorzieningsketen bevat volgende evaluatie van de Belgische gedragscode:

“Het Belgische initiatief (opgestart in mei 2010) dateert van vóór het EU-wijde SCI (Supply Chain Initiative) en had dus meer tijd om effect te sorteren. In juni 2014 is het initiatief erkend als een nationaal platform van het SCI. De leden van het Belgische platform en externe waarnemers zijn het er in grote lijnen over eens dat het initiatief opmerkelijke resultaten heeft opgeleverd. Dankzij de steun van belanghebbenden op alle niveaus van de voedselvoorzieningsketen (met inbegrip van de landbouwers) lijkt het platform aan doeltreffendheid te hebben gewonnen. Bij gebrek aan nationale wetgeving inzake oneerlijke handelspraktijken biedt het platform marktdeelnemers in België enige mate van bescherming tegen oneerlijke handelspraktijken. Daarom wordt het platform zo doeltreffend geacht. »

Daarnaast bevat het verslag van de Europese Commissie ook een aantal aanbevelingen voor versterking van het Supply Chain Initiative en dus ook van de Belgische gedragscode.

Tijdens besprekingen in mei 2015 met Vlaams minister president Bourgeois en federaal minister Peeters hebben beiden bovendien aangedrongen op een versterking van de gedragscode van de keten vanuit hun bezorgdheid over de economische leefbaarheid voor alle operatoren in de keten en in het bijzonder van de landbouwers.

De leden van het ketenoverleg hebben in antwoord op deze vragen de volgende principes naar voor geschoven:

- De eigen autonomie van het ketenoverleg bewaren
- Het behoud van de aanpak op basis van “comply or explain”
- Uitwerking van een complementariteit tussen de code en de diensten van de FOD economie
- Aanduiding van een externe, onafhankelijke voorzitter.

De nodige stappen worden voorbereid door de partnerorganisaties van het Belgisch ketenoverleg voor invulling van deze principes in de komende maanden.

21oktober 2016